

Historien om: Universitetsmatchen Aarhus-København

Af Torben Noer

Fra <http://arkiv.asr.dk/historien/match.htm>

Redigeret 2020 af Stig Rasmussen, DSR

Med dannelsen af Århus Studenter Roklub skabtes muligheden og interessen for at afvikle en dansk pendant til Oxford-Cambridge matchen og med dagbladet Politikens økonomiske hjælp bl.a. ved udsættelse af pokalen "Sølvfaklen" og årlige, individuelle præmier skabtes i 1950 også den økonomiske mulighed herfor.

Da "Politiken" i 1975, hvor de to universiteter stod lige med hver 12 sejre, så sit snit til at trække sig ud af arrangementet, aftalte de to klubber at videreføre matchen som et rent klubopgør – modsat en match mellem universiteterne – idet der dog ikke måtte benyttes elitekaproere.

Da Aalborg Roklub i 1985 viste interesse for at deltage, blev det mellem de implicerede klubber aftalt, at matchen kunne udvides til at omfatte alle landets universiteter og universitetscentre. Hidtil har dog kun Aalborg foruden de to gamle deltagere stillet hold, idet Odense, trods initiativer fra den daværende kredsformand Hans Hansson, ikke har stillet op.

I det hele tyder alt på, at matchen ikke længere har klubbernes interesse, idet den ikke har været roet siden 1987. Matchen afvikles i outrigget otter for mænd, idet forsøg på at supplere matchen med et løb for kvinder i lighed med Oxford-Cambridge ikke har båret frugt. Matchen afvikles i princippet skiftevis i København (Bagsværd) og i Århus (Brabrand).

Tidligere resultater fremgår af DSR årbog for 1966 og seneste resultater fremgår af det nedenstående.

1967	Århus	1978	Århus
1968	Århus	1979	Århus
1969	Århus	1980	København
1970	Århus	1981	Århus
1971	Århus	1982	København
1972	Århus	1983	København
1973	København	1984	København

1974	København	1985	København
1975	Århus	1986	Aalborg
1976	København	1987	Aalborg
1977	København	1988	Ej roet

Status	København	Århus	Aalborg	Dødt løb	Ej roet
1950-1966	10	5	-	1	1
1967-1987	9	10	2	-	11
	19	15	2	1	12

Universitetsmatchen Aarhus-København

En af hovedtankerne bag Otto Bjerrums stiftelse af ASR var ideen om at lave en dansk pendant til Cambridge-Oxford dysten. Da ASR så var startet op i foråret 1943, var det noget af det første man brugte kræfter på. Krigen og problemer med aktiviteten (roforbud i havnen og materielmangel) forhindrede imidlertid matchen i flere år. I 1947 kom den 1. match dog i gang. Søndag d. 21. september 1947 blev den første universitetsmatch imellem Københavns og Aarhus Universitet afviklet og begge klubber så frem til en lang række af traditionsrige matcher. Matchen strakte sig over en bane på 2000 m i Københavns Havn, der roedes i 4-årers outrigger, og for Århus Universitet (ASR) roede: Irving Rask Knudsen, P. Halkier Sørensen, Poul Ring, H.C. Lorentzen med Carl Rasmussen som cox. Resultatet af denne første match blev at Københavns Universitet (DSR) sejrede i tiden 7.52, medens Århus Universitet (ASR) brugte 8.04. Efter matchen fulgte det traditionelle ceremoniel (i forbindelse med den årlige match mellem Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Højskole) med taler af Professor Hakon Lund for Århus, der håbede på revanche for Aarhus-studerne ad åre. Om aftenen festedes der i DSR's bådhus, hvor bl.a. Aarhus Studenter Roklub deltog med formanden, statsaut. revisor Otto Bjerrum i spidsen.

I 1948 led ASR stadig af opstartsproblemer – hovedsageligt økonomiske. Klubben rådede ikke over en outrigger og skulle låne en båd for at kunne træne til universitetsmatchen. Desuden var det svært at få en mand til at træne klubbens medlemmer, uden at få en øre for det. Så universitetsmatchen blev ikke til noget det år. I stedet lykkedes det dog for ASR's mandskab at komme til Åbo til klubbens første internationale start! (se denne beretning). Heller ikke i 1949 lykkedes det, formentlig af økonomiske årsager, at få stablet matchen på benene.

Men i 1950 trådte Dagbladet Politiken hjælpende til og sikrede økonomien og Universitetsmatchen Aarhus – København blev endelig skabt. *“Århus studenterroere tog sig på glimrende måde af det praktiske og formede en såvel sportslig som propagandamæssig strålende ramme om begivenheden (17. september). Det blev en meget spændende match – og trods omlægning af banen grundet østenstorm vandt vi efter en jævnbyrdig kamp over de 1900 meter. Tiderne: København 5,58, Århus 6,02. Chefredaktør Hasager overrakte*

den strålende sejrskæppe i sølv og elfenben (se nedenstående billede), og den begivenhedsrige dag afsluttedes med en animeret middag på Århus Universitet. Man noterede professorens kærlighed til roidrætten i flere værdifulde taler. Der var fakkelfest i parken og dans lige til skibets afgang. Det var vel en dag!” (citater: DSR’s årbog 1950).

Foto: Politikens vandpræmie i universitetsmatchen Aarhus-København

I 1951 var begivenheden henlagt til Københavns Havn, den 23. september, og der blev satset kraftigt på at det skulle blive en af sæsonens store sportsbegivenheder. Det blev fint efterårsvejr og titusinder af tilskuere mødte op. Løbene blev transmitteret af Statsradiofonien og Gunnar Nu-Hansen kommenterede. Distancen på 2000 meter blev vundet af DSR i 6,53, mens ASR brugte 7,02. For Århus roede C. A. Nørgaard, O. Rübner-Petersen, Jørgen Christensen, Børge V. Blønd, K. Kappel Jensen, Jørgen Selst, Frantz Dahl og Erik Hjøllund med H.P. Myrup som cox. Bagefter var der middag på universitetet, med taler af rektorer fra begge universiteter, samt af chefredaktør Hasager, Otto Bjerrum og formand for D.F.f.R.

Den 14. september 1952 måtte ASR efter et spændende løb, med mange tilskuere, igen se sig slået (denne gang på hjemmebane) mens det d. 20/9-53 blev til et meget knebent nederlag i København (6.37,3 til DSR og 6.37,9 til ASR!). Som sædvanligt blev matchen efterfulgt af middag på universitetet med diverse taler, efterfulgt af fest i klubhuset.

Foto: Opløbskampen i Universitetsmatchen, 1953

1954 blev således året hvor det skulle lykkes ASR at vinde Universitetsmatchen for første gang, og tilmed overbevisende. DSR's formand Gudmund Schack havde overmodigt udfordret til en bestyrelsesmatch, som DSR også tabte. DSR's tab af pokalen skyldtes uden tvivl at man havde undervurderet ASR's styrke på trods af det tætte opløb året forinden. ASR havde lånt Århus Roklubs træner, Carl Johan, og dette gav ASR blod på tanden rent kaproningsmæssigt. Universitetsmatchen var i disse år også på højdepunktet, både med hensyn til medie- og tilskuerinteressen.

Foto: Kaproningsstemning?

Foto: Hurwitz og revisor Bjerrum, Århus 1954

DSR's hold lagde træningen i faste rammer og vandt igen året efter d. 18/9 1955 og igen d 16/9 1956. Det kunne se ud til at styrkeforholdet imellem de 2 klubber ikke er helt sportslig interessant, men af beretningen fra løbet i 1956 kan man læse at der er tale om jævnbyrdige matcher, hvor København kun vinder med en eller få meter.

Fotos: Universitetsmatchen 1955 – København vinder knebent foran Århus

I 1957 blev matchen afholdt i København med opløb udfor Langelinie – Politiken stod for en stor del af arrangementet hvor omkring 6.000 tilskuere mødte op. Desværre var ASR-roerne en tur i havnen på en træningstur dagen forinden og havde måtte skifte en mand ud og resultatet blev da også at København igen vandt. Om aftenen efter den traditionelle fest i Gobelin-salen/DSR's klubhus blev præmierne overrakt af chefredaktør Stephensen – Otto Bjerrum fik en trøstepræmie på 1.000,- til udbedring af den skade man havde lavet på Skjolds otter!

Foto: 1957 – København i spidsen

Århus indledte 4 gode år i 1958 ved at vinde og i 1959 endda meget overlegent på Langelinie i strålende solskin og under overværelse af mange tilskuere. (se evt. dette års beretning). I 1960 var matchen tilbage i Århus havn, for sidste gang. De to klubbers ledelser havde indset at den stigende trafik i de 2 havne umuliggjorde en sportslig forsvarlig afvikling af matchen. Men ved at flytte matchen væk fra havnene var man også klar over det tab der ville komme i tilskuerinteressen, idet havnene lå som naturlige samlingspunkter for mange mennesker. ASR vandt igen, denne gang fordi DSR's båd sank (se beretning fra 1960). I 1961 havde man lagt matchen længere ind i Københavns havn (omkring Lange- og Knippelsbro) for at undgå trafikproblemer – igen vandt ASR på grund af tekniske problemer hos DSR (åren knækkede, se beretningen fra 1961) – men da uheldet indtraf førte ASR dog allerede med en del, mens DSR forsvarede sig med at åren knækkede fordi DSR satte spurten ind.

For at få en bedre sportslig afgørelse var dysten i Århus i 1962 henlagt til Brabrand sø. Da DSR havde tabt i 4 år i træk, trænede man med en hidtil uset energi. For at undgå de sportslige kedelige resultater ved tekniske problemer, havde man aftalt omstart i sådanne tilfælde. Det blev der brug for da en skinne på ASRs båd sprang løs. Men i omstarten lykkedes det DSR at hjemtage pokalen i efter en klar sejr (se beretningen fra 1962). I 1963 lykkedes det ikke at arrangere matchen af forskellige årsager. I 1964 var matchen i Københavns området flyttet ud på Bagsværd Sø, hvor DSR sejrede overlegent. Flytningen betød som ventet at tilskuerinteressen dalede kraftigt og dette har sammen med flytningen fra Århus havn til Brabrand Sø nok givet arrangementet dødsstødet mht. tilskuere og medieinteressen.

Foto: Universitetsmatchen 1964, Bagsværd Sø (old boys hold i baggrunden...)

I 1965 var matchen igen ramt af tekniske uheld idet begge både sank et par hundrede meter før mål på Brabrand Sø! Igen viser Brabrand Sø sig ikke at være et ideelt sted at henlægge kaproning, på grund af det meget åbne land omkring. Her er Bagsværd Sø ideelt med skovene omkring.

Foto: Universitetsmatchen, Brabrand sø, 1965 – søen var noget ujævn og begge både sank...

Efter Københavns sejr i 1966 på Langelinie (matchen var henlagt hertil idet DSR fejrede 100-års jubilæum og man håbede på noget mere publicity i den forbindelse), er det igen ASR's tur til en succesrig række år. ASR vinder fra 1967 6 år i træk. 1967 var ellers 100 året for DSR's oprettelse, men da ASR ikke havde vundet i 5 år var ASR meget sultne! Da DSR ydermere taber den lige så traditionsrige ølstafet i 1968 refereres det at mandskabet skal udvælges med større omhu fremover! Matchen indgår nu ikke mere i DSR's kaproningsberetning i årbøger – noget man må tolke som værende fordi denne match ikke længere betragtes i kaproningssammenhænge og mere er en motionsmatch med prestigen at ro for. I 1973 lykkedes det så DSR at vinde igen og denne gang endda overlegent på Bagsværd Sø. På trods af en god fest bagefter er der svigtende interesse fra forskellige sider og matchen har i det hele taget været svært at stable på benene og man begynder at overveje at afskaffe den, da resultatet ikke står mål med anstrengelserne. I 1974 vinder København igen, men da dette højdepunkt i den akademiske idrætsverden ikke en gang kan tiltrække nogle repræsentanter fra universiteterne (det er jo en universitetsmatch) blev matchen roet sidste gang i 1975. I det hele taget lider de akademiske matcher vældigt i disse år. Studentermatchen imellem Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Højskole holdes kun i live ved kunstigt åndedræt og ved de Nordiske Akademiske Mesterskaber møder kun DSR op!

DANSI

Politiken havde ikke længere interesse eller økonomisk baggrund for at gå videre med matchen og da de 2 universiteter stod lige i 1975, med hver 12 sejre, valgte Politiken at trække sig ud og de 2 klubber valgte herefter at forsætte matchen som et rent klubopgør i stedet – dog måtte der ikke bruges eliteroere. I 1985 viste Aalborg Roklub interesse for matchen og denne blev udvidet til at omfatte alle landets universiteter/centre – det er dog kun Aalborg der har vist interesse.

1947	København	1962	København	1975	Århus
1950	København	1963	Ikke roet	1976	København
1951	København	1964	København	1977	København
1952	København	1965	Begge sank	1978	Århus
1953	København	1966	København	1979	Århus
1954	Aarhus	1967	Århus	1980	København
1955	København	1968	Århus	1981	Århus
1956	København	1969	Århus	1982	København
1957	København	1970	Århus	1983	København
1958	Aarhus	1971	Århus	1984	København
1959	Aarhus	1972	Århus	1985	København
1960	Aarhus	1973	København	1986	Aalborg
1961	Aarhus	1974	København	1987	Aalborg

Matchen er ikke roet siden 1987 og aktuelle stilling er altså:

København	Århus	Aalborg
20 sejre	15 sejre	2 sejre

Ét løb endte uafgjort da både Århus' og Københavns båd sank. Der har endvidere været et forsøg på at supplere matchen med et løb for kvinder – men dette har ikke båret frugt.

Matchen stoppede ikke af nogen specifikke årsager, måske af mangel på interesse fra de enkelte klubbers side. Fra ASR's side har der dog sikkert været problemer med både at finde mandskab og både til matchen. Da ASR har udviklet sig igennem 80'erne og 90'erne til at være en ren motionsklub og ikke råder over en otter mere, har man derfor også været sikker på at tabe. I slutningen af 90'erne blev kaproningen så småt startet op igen og måske vil ASR en dag igen have kræfter til at udfordre DSR?